

STREPTOKOKNE BOLESTI

Streptokokne bolesti su akutne zarazne bolesti uzrokovane bakterijom *Streptococcus pyogenes* (piogeni streptokok) ili beta hemolitičkom streptokokom grupe A. Kao neposredna posljedica infekcije beta hemolitičkim streptokokom su:

- streptokokna upala nosa i ždrijela, – streptokokna angina,
- šarlah,
- upala bronha i pluća,
- crveni vjetar (erizipel),
- gnojne infekcije kože (impetigo) i
- babinja groznica.

Osim primarnih streptokoknih bolesti, kao komplikacija infekcije streptokokima mogu nastati upala sinusa, upala srednjeg uha, upala moždanih ovojnica, te ne gnojne komplikacije u vidu reumatske groznice (upala zglobova i srčanog mišića) i glomerulonefritisa (upalno oštećenje bubrega).

Kako se zaštititi od piogenog streptokoka?

Streptokokne bolesti vrlo su raširene po cijelom svijetu. Javljaju se tijekom cijele godine, kao pojedinačni slučajevi ili u obliku manjih ili većih epidemija. Nešto su češće u hladnijim mjesecima godine, osobito na prijelazu godišnjih doba, jesen/zima i zima/proljeće. Djeca obolijevaju češće nego odrasli, osobito školska djeca i djeca koja borave u dječjim vrtićima.

Streptokokne bolesti prenose se kapljičnim putem neposrednim kontaktom s zaraženom osobom koja kašljanjem, kihanjem ili govorom izbacuje uzročnike bolesti u svoju okolinu. Bakterije mogu kratko vrijeme preživjeti i na predmetima, poput kvake na vratima i slavine u kupaonici, te se posrednim kontaktom zaraženim rukama mogu prenijeti na usta, oči ili nos.

- Oboljela osoba mora imati vlastiti pribor za jelo i piće koji se mora držati odvojeno od pribora ostalih ukućana
- Izbjegavajte dijeljenje hrane i pića – ovoj navici su posebno skloni «školarci» (na ovaj način se po školama često prenosi i infektivna mononukleoza)
- Kod kašljanja i kihanja usta pokrijete rukama (lijevom podlakticom)
- Često perite ruke, osobito nakon kašljanja, kihanja i brisanja nosa u papirnatu maramicu

- Tijekom zime kada je zbog grijanja zrak u prostorijama suh i topao, potrebno je često provjetravati prostorije i zrak ovlaživati
- Kretanje na svježem zraku, osim što umanjuje boravak u zatvorenim prostorijama, ubrzava disanje i omogućuje čišćenje dišnih putova, te potiče imunološki sustav
- Nakon infekcije zamjeniti zubnu četkicu.
- Pravilna i uravnotežena prehrana, dovoljno sna i redovito vježbanje i boravak na svježem zraku pridonose poboljšanju opće otpornosti organizma.

Postupak kod pojave streptokoknih bolesti u dječjem vrtiću

Mala djeca, osobito ona koja pohađaju dječji vrtić mogu 6-7 puta godišnje oboljeti do upale grla. Najčešće su te upale grla uzrokovane virusima (85% slučajeva).

Ako vam dijete oboli od streptokokne bolesti obavijestite o tome zdravstvenu voditeljicu u vašem vrtiću. Streptokokne bolesti prijavljuje se nadležnoj higijensko-epidemiološkoj službi. Zdravstveni voditelji dječjih vrtića surađuju sa nadležnom epidemiološkom službom koja prati kretanje pobola od zaraznih bolesti. Kada se ispune određeni uvjeti (dovoljan broj oboljelih u kratkom vremenskom razdoblju) epidemiološka služba će poduzeti određene mjere ovisno o epidemiološkoj situaciji u navedenoj skupini i/ili dječjem vrtiću. Kada jedno dijete u grupi oboli od angine ili šarlaha nije potrebno svu djecu zaštićivati antibioticima, niti svoj djeci uzimati bris grla.

Pojedina djeca češće obolijevaju od upale grla, iz nekoliko razloga:

- najčešće su to djeca limfatičke konstitucije,
- preboljenje bolesti ne ostavlja trajni imunitet,
- najčešće su to virusne upale grla koje nije potrebno liječiti antibioticima i – nedovoljno duga terapija (10 dana) kod streptokoknih bolesti.

Kod učestale pojave (5 ili više epizoda) grlobolje tijekom godine potrebno je konzultirati liječnika specijalista za uho, grlo, nos radi eventualne tonzilektomije (odstranjenja krajnika).

Zdravstvena voditeljica,
Anamaria Matejaš, univ.bacc.med.techn